

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

**«Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές
Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού
και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και λοιπές διατάξεις»**

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το προτεινόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ επιδιώκεται η προσαρμογή του ελληνικού δικαίου προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/77/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2001 «για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σελ. 33) (στο εξής Οδηγία).

Η σημασία της ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης και η έμφαση που αποδίδεται σε αυτήν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής ΕΕ) κατέστη περισσότερο εμφανής στην Ετήσια Έκθεση Προόδου για τη Στρατηγική της Λισσαβώνας (με τίτλο «Καιρός να ανεβάσουμε ταχύτητα. Η νέα εταιρική σχέση για την ανάπτυξη και την απασχόληση») της 25.1.2006 (ανευρίσκεται στον διαδικτυακό τόπο http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/illustrated-version_el.pdf), η οποία συμπεριέλαβε την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού στις τέσσερις βασικές προτεραιότητές της για τα επόμενα χρόνια. Η Έκθεση αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «ο ασφαλής και οικονομικός ενεργειακός εφοδιασμός της Ευρώπης αποτελεί κρίσιμο εφελτήριο για την ανάπτυξη της ηπείρου». Δεδομένου δε ότι, μολονότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά το άνοιγμα των εγχώριων αγορών, εξακολουθεί να μην υπάρχει ανταγωνιστική ευρωπαϊκή ενεργειακή αγορά, η Έκθεση τονίζει ότι

απαιτείται κοινή ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική, η οποία θα αξιοποιήσει το δυναμικό των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (στο εξής Α.Π.Ε.) και θα επενδύσει στην αποδοτικότερη χρήση του, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Στις 8 Μαρτίου 2006 η Επιτροπή εξέδωσε την Πράσινη Βίβλο με τίτλο «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για αειφόρο, ανταγωνιστική και ασφαλή ενέργεια» (COM 2006, 105, SEC 2006, 317) (η οποία έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση μέχρι την 24.9.2006) επιχειρώντας να θέσει τις βάσεις για μία ενιαία ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική και συνδέοντας τις δύο βασικότερες παραμέτρους του ενεργειακού ζητήματος, την οικονομική και την πολιτική διάσταση. Στο κείμενο αυτό καθίσταται σαφές ότι η ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας συναντά εμπόδια, όταν οι εθνικές κυβερνήσεις εξακολουθούν να βλέπουν την ενέργεια ως υπόθεση εθνικής αυτονομίας και όχι ως υπόθεση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας. Η στάση αυτή αποδοκιμάζεται στην Πράσινη Βίβλο: «οι ανοικτές αγορές, και όχι ο προστατευτισμός, θα κρατύνουν την Ευρώπη και θα της επιτρέψουν να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της» (σελ. 6).

Το παρόν Νοσχ ρυθμίζει θέματα σχετικά με την άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (στο εξής Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και υβριδικούς σταθμούς Α.Π.Ε., τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Κεφ. Β'), την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών παραγωγής και τη διάθεση της παραγόμενης ενέργειας (Κεφ. Γ'), την τιμολόγηση της παραγόμενης ενέργειας (Κεφ. Δ'), τις εγγυήσεις προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. (Κεφ. Ε'), τα όργανα συντονισμού και προώθησης επενδύσεων στους εν λόγω τομείς, διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των διατάξεων του νομοσχεδίου και τις αναγκαίες τροποποιήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας (Κεφ. Ζ'), καθώς και το ειδικό τέλος που επιβάλλεται στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. (Κεφ. Η).

Αξιοσημείωτο είναι, τέλος, ότι η ανάγκη χρήσης Α.Π.Ε. στα ευπαθή οικοσυστήματα, όπως είναι τα μικρά νησιά, έχει υπογραμμισθεί και από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ 2805/1997, δημοσίευτη, ΣτΕ 2939/2000 Ολομ, δημοσίευτη). Ειδικότερα, το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο έχει κρίνει ότι, με βάση τον θεμελιώδη κανόνα της αειφόρου ανάπτυξης και του σεβασμού της φέρουσας ικανότητας του οικοσυστήματος, στα μικρά νησιά μόνο ήπια

τεχνικά έργα και παρεμβάσεις μπορούν να χαρακτηρισθούν βιώσιμα, αυτό δε ισχύει και για τα ενεργειακά έργα. Το ευπαθές οικοσύστημά τους ανήχεται μόνο ήπιο ενεργειακό σύστημα, το οποίο πρέπει «να συνίσταται στην εφαρμογή μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του φυσικού περιβάλλοντος, όπως είναι η ηλιακή, αιολική κλπ. ενέργεια, τα φωτοβολταϊκά συστήματα, κλπ.» (ΣτΕ 2939/2000 Ολομ, αδημοσίευτη).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 3 παρ. 1 στοιχ. ζ)

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 στοιχ. ζ), όταν ο αιτών, προκειμένου περί της έκδοσης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, είναι νομικό πρόσωπο, η δυνατότητά του να υλοποιήσει το σχετικό έργο, με βάση την οικονομική, επιστημονική και τεχνική επάρκειά του, «αξιολογείται στα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτό, ως εταίροι ή μέτοχοι». Στα νομικά πρόσωπα, ωστόσο, που έχουν προσλάβει την εταιρική μορφή της ανώνυμης εταιρίας (και που, προφανώς, αποτελούν την πλειοψηφία των αποδεκτών της ως άνω διάταξης, καθ' ότι η ανώνυμη εταιρία προσφέρει το νομικό πλαίσιο για την άσκηση μεγάλης εμπορικής δραστηριότητας), ισχύουν, κατά αναγκαστικό δίκαιο, οι εξής, μεταξύ άλλων, αρχές που διέπουν τη σχέση που συνδέει τους μετόχους της α.ε. με το νομικό πρόσωπο της εταιρίας (δηλαδή, την μετοχική σχέση): α) Η αρχή της ελεύθερης μεταβίβασης της μετοχής, η οποία επιτρέπει την εύκολη ρευστοποίηση της μετοχής και την αλλαγή του φορέα της, ανάλογα με τη ζήτηση, β) Η αρχή της μη σύνδεσης των μετόχων μεταξύ τους με εταιρικό δεσμό, και γ) Η αρχή της έλλειψης υποχρεώσεων (πλην εκείνης για καταβολή της εισφοράς) εκ μέρους των μετόχων, από την οποία προκύπτει ότι οι μέτοχοι δεν υποχρεούνται, εκ της ιδιότητάς τους, να συμβάλλουν στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρίας. Οι μέτοχοι ανώνυμης εταιρίας είναι απλώς οι «μεριδούχοι» του εταιρικού της κεφαλαίου (και φορείς, βεβαίως, των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη μετοχική σχέση) και η λοιπή προσωπική τους περιουσία δεν εμπλέκεται με την εταιρική περιουσία, για δε τα εταιρικά χρέη ευθύνεται μόνον η α.ε. ως νομικό πρόσωπο με την περιουσία της και όχι οι μέτοχοι. Η εκπλήρωση δε του καταστατικού σκοπού της α.ε. πραγματοποιείται – σε αντίθεση προς τις προσωπικές εταιρίες, όπου οι εταίροι αναλαμβάνουν αμοιβαία την υποχρέωση να συμβάλλουν στην επιδίωξή του – από το προσωπικό που απασχολεί και όχι από τους μετόχους, ως εκ της ιδιότητάς τους (βλ.,

αντί πολλών, Νικ. Κ. Ρόκα, Εμπορικές Εταιρίες, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 1996). Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και κυρίως το βασικό χαρακτηριστικό της ανώνυμης εταιρίας ως ακραιφνούς μορφής κεφαλαιουχικής εταιρίας, μπορεί να δημιουργηθεί προβληματισμός σχετικά με τη διατύπωση της εν λόγω διάταξης ως προς την αξιολόγηση της οικονομικής, επιστημονικής και τεχνικής επάρκειας της ανώνυμης εταιρίας στο πρόσωπο των μετόχων της.

2. Επί του άρθρου 3 παρ. 2

Με τη διάταξη αυτή προσδιορίζεται η διαδικασία, με την οποία η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (στο εξής, Ρ.Α.Ε.) συμμετέχει, ως γνωμοδοτικό όργανο, στην έκδοση της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Στο πρώτο εδάφιο της διάταξης αυτής ορίζεται ότι η Ρ.Α.Ε. «διαβιβάζει την Π.Π.Ε.» στην αρμόδια αρχή. Το αρκτικόλεξο αυτό (προφανώς, εννοείται η Προμελέτη Περιβαλλοντικής Εκτίμησης) εμφανίζεται για πρώτη φορά στην εν λόγω διάταξη και ως τέτοιο συναντάται και σε επόμενες διατάξεις στο κείμενο του Νσχ, χωρίς ωστόσο να έχει προηγηθεί η πλήρης αναφορά των λέξεων που το απαρτίζουν.

3. Επί του άρθρου 3 παρ. 5 περίπτ. α΄

Στην εν λόγω διάταξη προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι τα διαλαμβανόμενα σε αυτή δεν ισχύουν «για περιοχές με κορεσμένα δίκτυα». Ενδεικτικά, αναφορά στον «κορεσμό των δικτύων» γίνεται και στο άρθρο 4 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο και παρ. 2 εδάφιο δεύτερο. Δεδομένου ότι ορισμός της έννοιας του κορεσμένου δικτύου δεν παρατίθεται ούτε στο άρθρο 2 του Νσχ (όπου δίδονται οι ορισμοί των όρων που χρησιμοποιούνται σε αυτό), ούτε στο άρθρο 2 του ν. 2773/1999 (στους ορισμούς του οποίου παραπέμπει το παρόν Νσχ), δεν θα ήταν άσκοπο να συμπεριληφθεί στις διατάξεις του Νσχ ο ορισμός της έννοιας του κορεσμένου δικτύου, καθώς και της διαδικασίας για τη διαπίστωσή του.

4. Επί του άρθρου 7

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και κάθε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους, επιτρέπεται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν και σε δάση ή δασικές εκτάσεις (κατά τα οριζόμενα στους ν. 998/1979 και 1734/1987), και σε αιγιαλό, παραλία, θάλασσα ή πυθμένα της

(κατά τα οριζόμενα στον ν. 2971/2001). Η πραγματοποίηση των έργων μέσα στα ευαίσθητα και διεπόμενα από εξαιρετικό προστατευτικό καθεστώς οικοσυστήματα καθιστά, στην πράξη, αδήριτη την ανάγκη εκπόνησης άρτιας, ακριβούς και σύμφωνης όχι μόνο προς το γράμμα, αλλά και προς το πνεύμα των διατάξεων που τη διέπουν, Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η ανάγκη αυτή έχει υπογραμμισθεί και από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Συντάγματος, η Πολιτεία έχει υποχρέωση να προστατεύει το φυσικό περιβάλλον και να λαμβάνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα για την διαφύλαξή του στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας, η δε προστασία του αποτελεί δικαίωμα όλων. Με τη συνταγματική αυτή διάταξη θεσπίζεται, ως θεμελιώδης αρχή, η πρόληψη της βλάβης του φυσικού περιβάλλοντος χάριν της οικολογικής ισορροπίας και της διατήρησής του όπως και των φυσικών πόρων προς όφελος όχι μόνο της παρούσας γενεάς, αλλά και των επομένων. Συνεπώς, από τη διάταξη αυτή απορρέουν οι αναγκαίοι για την πρόληψη της βλάβης του φυσικού περιβάλλοντος περιορισμοί στην αναπτυξιακή πολιτική της Πολιτείας, ώστε η επιδιωκόμενη ανάπτυξη να είναι βιώσιμη (ΣτΕ επταμ. 3284/2004, αδημοσίευτη). Το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο έχει τονίσει ότι η χρήση μεθόδων εκμετάλλευσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας εναρμονίζεται καταρχήν προς τη συνταγματική επιταγή για την προστασία του περιβάλλοντος, εφόσον μπορεί να υποκαταστήσει άλλους, επιβλαβείς από την άποψη της αειφόρου ανάπτυξης, τρόπους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, είναι δυνατόν να αποτελέσει κίνδυνο σοβαρής αλλοίωσής του, εάν δεν γίνεται με πλήρη επιστημονική μελέτη όλων των επιπτώσεών της στο περιβάλλον, οπότε και μόνο καθίσταται σύμφωνη με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Προκειμένου δε να αξιολογηθούν οι συνέπειες στο περιβάλλον από την πραγματοποίηση έργων εκμετάλλευσης του φυσικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να ελεγχθεί η τήρηση των ανωτέρω συνταγματικών επιταγών, είναι αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη οι συνολικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα που πλήττεται (λ.χ., ποτάμιο, δασικό κλπ.) από τις επιμέρους επεμβάσεις και δεν αρκεί η εξέταση των συνεπειών που θα έχει κάθε μεμονωμένη επέμβαση ασυνδέτως προς τις υπόλοιπες υπό πραγματοποίηση ή τις ήδη πραγματοποιηθείσες (ΣτΕ 2759/1994, ΝοΒ 1996, σελ. 528, ΣτΕ 1126/2004, αδημοσίευτη, ΣτΕ 3289/2004 αδημοσίευτη).

Ειδικότερα, σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία των σταθμών παραγωγής σε δάση ή δασικές εκτάσεις, το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει

παγίως δεχθεί (ΣτΕ 3672/2001, αδημοσίευτη, ΣτΕ 1986/2002, αδημοσίευτη, ΣτΕ επτάμ. 2569/2004, ΝοΒ 2005, σελ. 369) ότι «ακόμα και οι επιτρεπόμενες από το Σύνταγμα και τον νόμο επεμβάσεις σε δάσος ή δασική έκταση, όπως είναι η εγκατάσταση αιολικών σταθμών, πρέπει να διενεργούνται με τη μεγαλύτερη δυνατή φειδώ και αφού προηγουμένως κριθεί αιτιολογημένως ότι η ικανοποίηση των συγκεκριμένων αναγκών που επιδιώκεται με την επέμβαση, υπερτερεί της ανάγκης διαφυλάξεως της δασικής βλαστήσεως και ότι δεν υφίσταται τρόπος ικανοποιήσεως των αναγκών χωρίς αλλοίωση της μορφής εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα» (ΣτΕ επτάμ. 2569/2004, ΝοΒ 2005, σελ. 369). Το Δικαστήριο έχει, επομένως, κρίνει ότι οι ανάγκες αυτές πρέπει να ικανοποιούνται με τη μικρότερη δυνατή απώλεια δασικού πλούτου. Και αυτό διότι, ενόψει της συνταγματικής προστασίας των δασών και δασικών εκτάσεων της χώρας, κάθε είδους επέμβαση σε αυτά αποτελεί μέτρο εξαιρετικό και επιτρεπόμενο σε ειδικές περιπτώσεις (ΣτΕ 1322/2001 επταμ., ΔιοικΔικη 2003, σελ. 141). Καταλήγει δε κρίνοντας, ότι «επιβάλλεται η κατά προτίμηση χρησιμοποίηση τμήματος δασικής εκτάσεως και μόνον εάν, κατά τη σχετική προσηκόντως αιτιολογημένη κρίση της Διοικήσεως, δεν υπάρχει δασική έκταση κατάλληλη για τον σκοπό αυτό, μπορεί να επιτραπεί η εγκατάσταση αιολικού σταθμού σε δάσος» (ΣτΕ επτάμ. 2569/2004, ΝοΒ 2005, σελ. 369).

5. Επί του άρθρου 8 παρ. 1 εδάφ. 4

Στη διάταξη αυτή ορίζεται ότι «Αν ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας δεν εκδώσει άδεια εγκατάστασης εντός της προθεσμίας (....), για την έκδοση αυτής καθίσταται αρμόδιος ο Υπουργός Ανάπτυξης». Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για εκ του νόμου μεταβίβαση της αρμοδιότητας στον Υπουργό Ανάπτυξης, ο οποίος καθίσταται και αποκλειστικώς αρμόδιος για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης, ο δε Γ.Γ.Π. δεν μπορεί πλέον να ασκήσει παράλληλα την αρμοδιότητα αυτή (ΣτΕ 1310/1975, ΣτΕ 3610/1980). Για λόγους, επομένως, νομικής ακριβολογίας, θα ήταν προτιμότερη η διατύπωση: «Αν ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας δεν αποφανθεί εντός της προθεσμίας, που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο, καθίσταται αρμόδιος ο Υπουργός Ανάπτυξης».

6. Επί του άρθρου 8 παρ. 5

Δεδομένου ότι από την όλη οικονομία του άρθρου 8 και, ειδικότερα, από τον ορισμό συγκεκριμένων και αποκλειστικών προθεσμιών, εντός των οποί-

ων τα αρμόδια διοικητικά όργανα οφείλουν να ενεργήσουν, προκύπτει η βούληση να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης, θα μπορούσε, ενδεχομένως, να τεθεί προθεσμία, έστω ενδεικτική, για τη διενέργεια και ολοκλήρωση, από τα αρμόδια όργανα, του ελέγχου της τήρησης των τεχνικών όρων και χαρακτηριστικών που αναφέρονται στην εν λόγω διάταξη, προκειμένου να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας του σταθμού.

7. Επί του άρθρου 12 παρ. 2

Στη διάταξη αυτή ορίζεται ότι «Η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ισχύει για δώδεκα (12) έτη και μπορεί να παρατείνεται για οκτώ (8) επιπλέον έτη (...)». Σε περιπτώσεις διαδοχικών πωλήσεων, όπως εν προκειμένω, προηγείται, συνήθως, η σύναψη σύμβασης-πλαisiού μεταξύ των μερών, η οποία και ρυθμίζει τα εκατέρωθεν δικαιώματα και τις υποχρεώσεις και περιέχει πρόβλεψη για τη διάρκεια και τις δυνατότητες παράτασης ή ανανέωσης της συνεργασίας. Επομένως, η εν λόγω διάταξη θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η σύμβαση, με την οποία ο κάτοχος της άδειας παραγωγής αναλαμβάνει να πωλεί την ηλεκτρική ενέργεια που παράγει, στον Διαχειριστή του Συστήματος ή στον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου, ισχύει για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) ετών και μπορεί να παραταθεί για οκτώ (8) επιπλέον έτη, μονομερώς, με έγγραφη δήλωση του κατόχου της άδειας, που θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον Διαχειριστή τρεις (3) τουλάχιστον μήνες, πριν από την λήξη της σύμβασης».

8. Επί του άρθρου 16 παρ. 1

Με την ανωτέρω διάταξη ορίζονται οι φορείς έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας (από εγκαταστάσεις σταθμών που λειτουργούν νόμιμα και χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας). Ειδικότερα, ορίζονται: α. για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτεί το Σύστημα, απευθείας ή μέσω του Δικτύου, ο Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., άρθρο 14 του ν. 2773/1999), β. για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτεί το Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (εν προκειμένω, η Δ.Ε.Η. Α.Ε., άρθρο 23α του ν. 2773/1000), και, γ. για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από αυτόνομους σταθμούς που δεν τροφοδοτούν το Σύστημα ή το Δίκτυο, το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (εφεξής, Κ.Α.Π.Ε.).

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 της Οδηγίας, οι οριζόμενοι από τα κράτη μέλη αρμόδιοι φορείς για την επίβλεψη της έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τις δραστηριότητες παραγωγής και διανομής (για τους ορισμούς της «παραγωγής» και της «διανομής», βλ. Οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26.6.2003, η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19.12.1996, στην οποία παραπέμπει η Οδηγία 2001/77). Ενόψει των ανωτέρω, προβληματισμός θα μπορούσε να διατυπωθεί, ενόψει της γενικής διατύπωσης της οδηγίας, σχετικά με την έκδοση, από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., εγγυήσεων προέλευσης ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτεί το Δίκτυο Μη διασυνδεδεμένων Νησιών, καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2773/1999, στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. χορηγείται άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, α) όταν προκύπτουν έκτακτες ανάγκες για τον απρόσκοπτο ενεργειακό εφοδιασμό Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (παρ. 2 αυτού του άρθρου), και β) σε περίπτωση που ο δημόσιος διαγωνισμός (ο οποίος προκηρύσσεται, όταν διαπιστώνεται πρόβλημα επάρκειας ισχύος με βάση της διαδικασία χορήγησης αδειών κατόπιν αίτησης και έπειτα από εφαρμογή κατάλληλων μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας ή διαχείρισης της ζήτησης), κηρυχθεί άγονος (παρ. 4 αυτού του άρθρου, περ. ζ) [ομοίως, άρθρο 2 του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β΄ 1498/8.2.2000].

9. Επί του άρθρου 21 παρ. 1

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η δημοσίευση Εθνικής Έκθεσης για την προώθηση των Α.Π.Ε., η οποία συντάσσεται από το Κ.Α.Π.Ε. Η Εθνική Έκθεση περιλαμβάνει αναλυτική επισκόπηση της εξέλιξης της διείσδυσης των Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, καθώς και της επιτελούμενης προόδου των σχετικών επενδύσεων, εντοπισμό και καταγραφή των εμποδίων στην αύξηση παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και, τέλος, συγκριτικά στοιχεία που αφορούν την προώθηση των Α.Π.Ε. στη χώρα σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τη δημοσίευση της ως άνω Έκθεσης μπορεί να εκπληρωθεί η εκ της Οδηγίας υποχρέωση της χώρας μας να δημοσιεύσει έκθεση (στο Νοσχ ορίζεται, μάλιστα, ότι θα δημοσιεύεται κάθε έτος, και όχι άπαξ, όπως απαιτεί η Οδηγία), σχετική με την αξιολόγηση του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού

πλαισίου που διέπει τις, ισχύουσες για εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., διαδικασίες χορήγησης άδειας ή πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ή άλλες συναφείς διαδικασίες (άρθρο 6 της Οδηγίας), με σκοπό τον περιορισμό των εμποδίων, τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών όπως και τη διασφάλιση αντικειμενικών, διαφανών και αμερόληπτων κανόνων. Κατά την Οδηγία, στην εν λόγω Έκθεση, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις αναληφθείσες δράσεις, ιδίως όσον αφορά τον συντονισμό μεταξύ των διοικητικών υπηρεσιών σχετικά με τις προθεσμίες, την παραλαβή και τη διεκπεραίωση των αιτήσεων άδειας, τη δυνατότητα θέσπισης κατευθυντήριων γραμμών και το εφικτό της καθιέρωσης ταχύρρυθμης διαδικασίας προγραμματισμού για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., καθώς και τον διορισμό αρχών ως μεσολαβητών σε τυχόν διαφορές μεταξύ των αρμόδιων για τη χορήγηση αδειών αρχών και των αιτούντων άδεια (άρθρο 6 παρ. 2 και 3 της Οδηγίας). Επίσης, στην Έκθεση τα κράτη μέλη εξετάζουν τα ληπτέα, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. στο δίκτυο, μέτρα, καθώς και το εφικτό εισαγωγής της αμφίδρομης μέτρησης (άρθρο 7 παρ. 7 της Οδηγίας). Προκειμένου να εκπληρωθεί η επιβαλλόμενη από την Οδηγία υποχρέωση της Ελλάδας να δημοσιεύσει έκθεση με τα ως άνω στοιχεία, θα μπορούσε η προτεινόμενη διάταξη να αναφέρει και τα στοιχεία αυτά.

10. Επί του άρθρου 22 παρ. 1 περ. α)

Στην ανωτέρω προτεινόμενη διάταξη, προφανώς εκ παραδρομής, αναφέρεται η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, αντί της παραγράφου 2.

11. Επί του άρθρου 27 παρ. 12

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, μετά την 22.12.2009, «για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης υδροηλεκτρικών σταθμών (...) απαιτείται κατάρτιση και έγκριση Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων (...)». Το Σχέδιο Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του άρθρου 7 του ν. 3199/2003 αποτελεί την απάντηση της Πολιτείας στην ανάγκη ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδατικών πόρων, η οποία απαιτεί εξορθολογισμό των αντιφατικών χρήσεων, μείωση των επιβλαβών επιρρίψεων στα υδάτινα οικοσυστήματα και εξοικονόμηση υδατικών πόρων (βλ., αντί πολλών, Μ. Χαϊνταρλή, Η σύγχρονη νομοθεσία προστασίας και διαχείρισης των υδάτων, Βιώσιμη Διαχείριση Υδάτων, Αρχές, Κανόνες και Εφαρμογή, Πρακτικά Ημερίδας, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα,

Αθήνα – Κομοτηνή, 2006, σελ. 33 επ.). Για τον λόγο αυτό, αντικείμενο συσχέτισης με την οριστικοποίηση του Σχεδίου θα μπορούσε, ενδεχομένως, να καταστεί, όχι μόνο η χορήγηση άδειας εγκατάστασης υδροηλεκτρικών σταθμών, όπως ορίζει η διάταξη του άρθρου 27 παρ. 12 του Νσχ, αλλά ολόκληρο το πλέγμα των αδειοδοτήσεων που προβλέπει το Νσχ, επομένως, και η άδεια παραγωγής και λειτουργίας.

Αθήνα, 29.5.2006

Οι εισηγήτριες
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικές Επιστημονικές Συνεργάτιδες

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών